

«Ingen er tjent med at Storebror ydmyker de fattigste i landet hardere ved å grave enda dypere i lommene deres mens han skjeller dem ut for å være egoistiske og grådige.»

Om å øke skattetrykket

Tarjei Straume

skribent

Lørdag 22. juni skriver Steinar Lem en kronikk som bærer tittelen «Økt skattetrykket!» Ønsket om skatte- og avgiftslettelser kommer imidlertid ikke utelukkende fra søkkrike, grådige overforbrukere slik Lem ser ut til å antyde, samtidig som han legger ut om filosofi, religion, hedonisme, egoisme og livsstil. Dette er sidesprang, for det som ikke sies, er hvordan det økte skattetrykket skal komme de lavtlønnede til gode, hvordan det skal hjelpe dem som sliter uten å få endene til å møtes. Økt skattetrykk medfører bl.a. økte inntekter til staten og dermed også høyere inntekter for offentlig ansatte og velstående konsulenter.

Mitt spørsmål er derfor: Vil en grådigere, rikere stat virkelig som magisk medisin mot (mer eller mindre skjult) fattigdom i Norge?

Hjelper det med en grådigere og rikere stat?

Spørsmålet må på ingen måte tennes i retning av støtte for den politiske høyreflyens retorikk. Undertegnet har ingen illusjoner om at en høyere offentlig politikk vil gjøre viktige bedre for utsatte grupper. Men det som er underforstått i Lems resonans er at «det økte skattetrykket» vil føre til omfattende sosialstøtte og lignende utbetalinger. Man skal altså tvinges til å tigge på sosialkontoret fordi man betaler mer skatt enn man har råd til. Ville det ikke være enklere i utgangspunktet å la dette byrden for de fattige ved å la dem beholde noen flere uste kroner av hva de tjener?

Problemet er at når man vil ha økonomisk støtte fra det offentlige, må man ville ut i offentligheten med mag og gi fra seg betydelige mengder med personlig informasjon som senere lagres permanent av Statistisk sentralbyrå. Man må også oppgi hva hver enkelt krone skal brukes til. Man er prisgitt makten som en løst kjørt bil som sitter i styret og komiteer og fatter diverse vedtak på vegne av ens velferd. Kanskje Lem forestiller seg at staten er en slags Robin Hood som stjeler fra de rike og gir til de fattige, men hvis denne utopien skal realiseres, må staten først slutte med å stjele fra de fattige også.

Steinar Lem trekker frem sine barndomsindringer fra 1960-tallet da bortsjunkte folk også klaget på skatte og avgifter. Det som skjedde på skolebenken i 1965 om et skatt var tyveri og at ligningsvesenet var et mønster med klør. Lite visste min norsklærer (som torndet mot stilsens innhold) at myndighetene hadde gjort en feil med hensyn til min fattige mor som utelukkende livnærte seg av salg- og klaverundervisning hjemme. Ligningsvesenet kom for å ta pant i flygelet, som var hennes eneste levede, selv om hun ikke edde nåla i veggen. Hun var jeg altså vitne til som tenåring.

Min mor, som døde for fem år siden, nektet å gå på sosialet, og hun hatet byråkratiet og skattevesenet. Dette er ikke så rart når man er borte fra dem som utelukkende kommer som våpen, er den verste mafiaen av dem alle. De som kjenner

STATEN: Gir den eller tar den? Den tar – fra fattig og rik, og gir til de rike.

Foto: STIAN HARALDSEN

dette på kroppen, er nettopp de som ikke har råd til å gjøre opp for seg. Dette betyr ikke at de er bortsjunkte, egoistiske, hedonistiske overforbrukere!

Lem henviser også til folkeoppørpet mot bensinpris og konkluderer med at fattige folk ikke trenger å kjøre noen steder, for minstepensjonister o.l. har ikke biler, hevder han. Egen transport er bare for de velstående. Venstreflyen har stått for en politikk som i praksis øker kloten mellom fattige og rike ved å gjøre det så tungt og vrient som mulig for lavtlønnede å skaffe seg og vedlikeholde egne transportmidler. Eliten klager på kørt trafikk, så vekk med de fattige. La dem gå på fortuelt og stå på øde stasjoner til alle døgnets tider og i all slags vær, hvor de har større sjanse for å bli utsatt for polititrasjering og overfall, spesielt sent på kvelden.

Det politisk korrekte utsagnet om at det er greit å få de fattige vekk fra veiene, henger utvilsomt sammen med et annet: «Økologi er det ikke på mote å snakke om for tiden», skriver Lem.

«Likevel er overforbruk av fossil energi hovedårsaken til klimaendringene.» Den første påstanden er feil. Den andre er misvisende fordi den fremstilles som etablert vitenskapelig faktum og ikke en teori – riktignok en teori som har blitt religion, fordi den er så politisk betinget. Noen danske meteorologer og andre forskere, bl.a. Lassen, Svensmark og Friis-Christensen, har utfordret drivhuseffekten med sin forskning på solflekker og kosmisk stråling, og temaet blir stadig heftigere debattert i vitenskapelige kretser.

Lem påpeker at en nordmann tjener mer enn hundre mennesker i Bangladesh og at forskjellene øker. Han antyder at den foretrukne mennesken vil være å ty til de gamle tiltak som i praksis går ut på å ta pengene fra de fattige i et rikt land og gi dem til de rike i et fattig land. Poenget er at de fattige trenger høyere lønn og lavere skattepro-

sent usanset hvor på kloden de befinner seg. Hvis Lem ikke setter utvetydig likehetstegn mellom å være søkkrik og å være norsk, innebærer hans anbefaling at man også tyner bangladesherne for høyere skatt.

Steinar Lem henviser ved gjentatte anledninger til Det nye testamentets etik og demonstrerer dermed en gammelmodig støtte til en sterk statskristendom. Man blir derfor inforstått med at stats sosialismen er det beste redskap for Kristi lære. Jeg skal etter beste evne unngå å komme inn på dette temaet, som jeg har berørt i detalj i andre artikler. Noen bemerkninger er allikevel på sin plass, bl.a. fordi folket som i eks. boken Gunnar Stillest er innløst i denne sammenheng, så lenge de lønnes av staten.

Jesus hengte politisk autoritet konsekvent ut til forakt, og han var nådeløs i sine uttalelser av skatteinnkrevere, som gjennom hele Det nye testamentet beskrives som syndere i samme andredrag som horer, For skjellen mellom hore og skatteinnkrevere er at Jesus var megers forstelletssfull og tilgivende overfor alt som han hadde med seksuallitet og menneske-

lige svakheter å gjøre, men beinhardt mot økonomiske overgrep. Skatteinnkreving ble regnet som økonomisk vold på sitt verste, spesielt mot enker. Det er derfor et grovt misbruk av kristendommen å ta den til inntekt for slik statlig vold, selv om denne forfalskningen

er et velkjent fenomen fra kirken historie. Lem fremstiller Jesus som en Josef Stalin, hvilket bekräftes av hans avsluttende punchline: «Penge-ingen ligger og venter på det partiet som har mot og moral nok til å inn-dra dem.»

Jeg har både sympati og forståelse for Lems kritikk mot de velståendes konsumisme i det rike Vesten, mens resten av verden kjemper med problemer som er vanskelig å forestille seg i vårt samfunn. Det problematiske er at ropet om et sterkt parti som kan konfiskere folks eiendeler, lyder skremmende likt ropet om en sterk mann som kan ordne opp. Og da spiller det liten rolle om vedkommende kommer fra høyre eller fra venstre.

En av stats sosialismens mest fremragende talsmenn var George Bernard Shaw. Hans anarkistiske meningsmotstander var Benjamin R. Tucker. To banebrytende politiske skrifter ble skrevet av debattene mellom dem: Tuckers «State Socialism and Anarchism», som ble utgitt i 1888, og Shaws «The Impossibilities of Anarchism», som ble utgitt som en sosialistisk løpeseddel i 1893. Disse verkene ville ha vært langt mer verdifulle bidrag til denne debatten enn bananrepublikansk sludder fra kristenstatlister og populistisk markedsøkonomisk vads fra den nye høyreflyen.

Det vi må se i øynene fremover, er muligheten for dyptgående endringer i verdensøkonomien, som kanskje kan veite hele status quo, valgtue og børsene inkludert. Å håndhevingen av opphavsrettslovene begynner å slå sprekk. kan være toppen av isfjellet. Når 20 millioner dollar-klubben i Hollywood trues av Internett, er det muligens endringer på gang. Men ingen er tjent med at Storebror ydmyker de fattigste i landet hardere ved å grave enda dypere i lommene deres mens han skjeller dem ut for å være egoistiske og grådige.

Debatt- og kronikk-ansvarlig:

Arne Foss

Skriver til:

Dagbladet,

Kultur- og redaksjonen,

Pb 1184

Sentrum

0107 Oslo;

Faks:

22 51 00 00

E-post:

kronikk@dagbladet.no

Kronikken på nett:

www.dagbladet.no/kronikk/

Kronikk- lengden er på

maks 8000 tegn inkl.

mellemrom.

Debattartikler skal være på

3000 tegn inkl.

mellemrom.

© Dagbladet 2002. Ettertrykk forbudt. Dagbladet beholder seg retten til å forkorte innsendte manuskripter. Avisa tar ikke ansvar for meningsbrot eller andre skadelige eller kriminelle handlinger som følger av bruk av avisen. Manuskrift og bilder returneres bare etter avtale. Debatt- og kronikk-ansvarlig er Arne Foss. Debattartikler skal være på 3000 tegn inkl. mellomrom. Utsett for offentlig uttalelse. Utsett for offentlig uttalelse.